زبان فارسی به شیوایی و غنا شهره است. مفاهیم و ظرایف روح بلند انسانی و علوم بشری در زبان فارسی به بهترین و زیباترین شکل در قالب شعر و نثر بیان گردیده‌اند. در ذکر مفاهیم دقیق و علمی نیز این زبان از ابزارهای توانمند و متعددی برخوردار است که به شرط استفاده درست و به‌جا بسیار موثر هستند.

"و" در زبان فارسی نه تنها به عنوان یکی از حروف الفبا بلکه در نقش واژه‌ای ربط دهنده (حرف ربط) به کار می‌رود. اصلی‌ترین و رایج‌ترین نقش "و" در مقام حرف ربط، نقش اضافه کنندگی آن است. بدین ترتیب، با کمک "و" به مورد یا موارد قبلی، مورد دیگری اضافه می‌شود. در این میان، موارد دو طرف "و" عموماً یک جنس و غالباً هم مرتبه‌اند. با کمک نقش اضافه کنندگی، "و" می‌توان عبارات را به صورت خلاصه‌تری بیان نمود و از تکرار بیهوده اجتناب ورزید.

نمونه‌های رایج نقش "و" را می‌توان در عناوینی چون "مرکز بهداشتی و درمانی" یا "سازمان آموزشی و تحقیقاتی" و نظایر آن مشاهده نمود یا عناوین جدیدی را بر همین مبنا پدید آورد. در نمونه‌های مزبور، دو واژه بهداشتی و درمانی یا دو واژه آموزشی و تحقیقاتی یک جنس بوده و با کمک "ی" نسبی نقش صفت را به ترتیب برای دو اسم "مرکز" و "سازمان" ایفا می‌نمایند. با حذف نقش خلاصه کنندگی "و"، نمونه‌های فوق را می‌توان به شکل گسترش یافته "مرکز بهداشتی" و "مرکز درمانی" یا "سازمان آموزشی" و "سازمان

تحقیقاتی" نگاشت.

در اضافه نمودن موارد با "و"، لازم است به این نکته توجه کنیم که موارد منسوب به "اسم" باید نه تنها با یکدیگر بلکه با "اسم" همخوانی و سازگاری داشته و ماهیت آن را مخدوش نسازند. بعد از ادغام شبکه بهداری سابق در دانشگاههای علوم پزشکی، عنوان شتابزده‌ای پای به عرصه ادبیات روز گذاشته که نه تنها غریب و نازیبا می‌نماید، بلکه با کمی تأمل، تشخیص بطلان آن نیز دشوار نیست. این عنوان تازه یعنی "دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی [نام دانشگاه یا شهر مربوطه]" نشان از سهل انگاری و سطحی نگری سازندگان آن دارد که مهم‌ترین نماد بخشی از مراکز علمی کشور یعنی نام آنها را مخدوش ساخته است.

واژه "دانشگاه" با پسوند خود نماینده مکانی است که بار و مفهومی محتوایی و ارزشی را در زبان روزمره فارسی القا می‌نماید. مواجه با این واژه، فارسی زبان را به یاد مکانی جهت کسب علوم عالی و محلی جهت طرح آرا و اندیشه‌های والا و هدایتگر جامعه می‌اندازد. این نهاد اساساً مرکزی اداری و اجرایی نیست، بلکه مجموعه‌ای نظریه پرداز، معضل گشا و چاره ساز است که رهبری فکری سایر نهادهای کشور را بر عهده دارد. از دانشگاه است که ایده‌ها و افق‌های نو و تحول برانگیز در عرصه علوم و فنون مطرح می‌گردند.

انتساب عبارت "علوم پزشکی" یا هر نوع علوم دیگری به نام "دانشگاه" با رسالت و ماهیت محتوایی این واژه منافاتی نداشته و صرفاً نوع فعالیت و رشته کار را مشخص می‌سازد. اما آیا اتصاف "دانشگاه" با عبارت "خدمات بهداشتی و درمانی" به کمک حرف ربط "و" با بار محتوایی این واژه آن گونه که در بالا بدان اشاره رفت، همخوانی و سازگاری دارد؟!!! در صورت اعمال قاعده گسترش در عنوان نوپدید به دو عنوان "دانشگاه علوم پزشکی" و "دانشگاه خدمات بهداشتی و درمانی" می‌رسیم و در می‌یابیم که چه نام بی‌مسمایی را بر سر در دانشگاهها، سربرگ مکاتبات، اعلان همایشها و...به کار گرفته‌ایم. آیا دانشگاه محل ارایه خدمات بهداشتی و درمانی است یا تربیت نیروهای ارایه دهنده چنین خدماتی را بر عهده دارد؟ ارایه چنین خدماتی در دانشگاه به دلیل ماهیت دروس و محتوای آموزشی و شکل عملی و بالینی آن در حیطه علوم پزشکی است و انتساب عبارت "خدمات بهداشتی و درمانی" به آن با شأن واژه در تعارض قرار دارد. به علاوه، علوم پزشکی ماهیتاً خدماتی است و جامعه مستقیماً از معارف این علوم بهره‌مند می‌شود. بنابراین، ضرورتی به اطلاق صفتی که در ذات این علوم نهفته است وجود ندارد و جز خدشه دار نمودن کل عنوان حاصلی در بر نخواهد داشت.

این سطور با نیت اصلاح و تذکر نکته‌ای بسیار پر اهمیت بر کاغذ رفت. امید است که در آینده اعمال تغییراتی از این دست را با دیدی علمی و به دور از سطحی نگری و سهل انگاری با مشورت و کمک اهل فن و متخصصین مربوطه به انجام رسانیم تا شاهد چنین مواردی نباشیم. از زبانمان که نمادی از فرهنگ غنی این مرز و بوم است است به درستی بهره جوییم تا وارثی شایسته و امانتداری برای نیاکانمان باشیم.

دکتر هومان منوچهری